XLV. évf. Mercurea-Ciuc—Csikszereda, 1933 március 19 12 szám

Laptulajdonos: Özv. VÁKÁR LAJOSNÉ
Felelős szerkesztő BŐSZEGH VIKTOR
Kiadóhivatal: Vákár könyv- és papirkereskedése Csikszeredán, hová a hirdetések árai és előfizetési díjak előre küldendők.
Egyes szám ára Lei 6.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASAGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Előfizetési ár:
Egész évre Lei 160.—
Félévre „ 80.—
Negyedévre . . . „ 40.—
Külföldre egy évre „ 440.—
Hirdetési díjak a legolcsóbban számittatnak.
Kéziratok nem adatnak vissza
Nyilttéri közlemények díja soronkint Lei 25.—
Megjelenik minden vasárnap

Krisztus keresztje alatt.

3. Nem tudtok velem virrasztani?

Visszamegy Krisztus övéihez, apostolaihoz s aludva találta őket. Mikor a Vezér harcba készül, a katonák pihennek. Mikor a Mester rettenetes órákat él át, a tanitványok alusznak. Háromszor keresi fel őket. Háromszor keresi fel őket, mindannyiszor az édes álom karjai ban vannak. Azért teszi a gyöngéd szemrehányást: Még egy órát sem tudtok velem virrasztani!? Most kellene élő tanubizonyságot tenni Krisztus mellett s ők a kényelemnek engedik át magukat.

Sokszor várjuk azoktól, kik szeretetüket hangoztatják, hogy együtt érezzenek velünk, kitartsanak mellettünk. De elbágyadnak, ela usznak. Hogy tudjanak sikra szállani érdekünkben, ha ébren nem tudnak maradni velünk? Halott mellett is felemelő a virrasztás, annál dicsőbb az ébren lét, ha élet-harcát vivja az ember a kórral, az existenciáért. Aki ébren van, az figyel, segit, erősit, vigasztal, éltet, aki nem virraszt, az nem törődik más sorsával, önmaga pihenésével van elfoglalva. Vigyázzunk, hogy ébren maradjunk a virrasztókkal, hogy ha jő az Ur, készen találjon minket!

Isten áldja a tisztes ipart!

A Kolping legényegylet csikszeredai tagozat folyó év március 19-én imposáns keretek között tartja zászlószentelő és tagavató ünnepségeit.

Városunk iparos és kereskedő ifjusága a zászló összetartó, egybefogó szimbolumával lép a nyilvánosság elé. Zászlót bont a keresztényi gondolat köré szervezett munkás ifjuság város-unkban is hogy a krisztusi igazságokkal vértezze fel lelkét és szellemét az élet nehéz küzdelmeire.

Nehéz napokhoz jutottunk. A mindig jobban és sulyosabban ránkszakadó gazdasági válságban aggasztó kirülmények közé sodródott az életbe kikerült munkás ifjuság lelki nevelése. Egyre kétségbeejtőbb az a romboló munka, amely hatalmába ejti a nyugtalan, az élet bizonytalanságai között vergődő lelkeket. Szemeink előtt pereg a szörnyü film, amely Istentől, hitétől és minden régi erkölcsi alapjaitól eltávolitani akarja az ifjuságot.

A nagy vérontást követő világvajudásban minden a kezére játszik ennek az ördögi játéknak. Külső rongyosodásunkkal együtt züllik és változik a generációkban az a belső lelkület, amelyen a keresztény társadalmi rend biztos épülete nyugodott.

A Kolping legényegyletek célja éppen az, hogy megfogják az ifjuság lelkét ebben a zuhanásában. Elensulyozzák azt a tervszerü aknamunkát, amelyet a világ uj megváltói folytatnak a könnyen hajlitható friss nemzedékekben minden rendnek és régi alapnak a felforgatásáért.

A Kolping egylet e küzdelmében Krisztus nevét irta zászlójára. A fiatalságot kézen fogja és a krisztusi szellem forrásaihoz vezeti. Oda, ahonnan kétezer évvel ezelőtt elindult az emberiség s valahányszor letért ez utról, mindannyiszor a legnagyobb vesztedelmekhez jutott.

Ma sincs egyéb baj mint az, hogy a kapzsi, önző ember lelkéből kivesszett Krisztus. Elnémult az emberben a szeretetnek, megbocsájtásnak, irgalomnak testvéri érzésnek a szava.

Köszöntjük és szeretettel üdvözöljük a Kolping fiuknak mai napon Csikszeredában felszentelt zászlóját, amely kibontja a világot megváltó Krisztusnak igazságait az ifjuság lelkében.

= LESZERELNEK. A genfi leszerelési konferencián mult héten MacDonald végre positiv inditványt terjesztett elő a leszerelésről. Elsősorban lesszegezte a nagy angol államférfi, hogy a világ nagy bajban van. Ennek az oka pedig egyfelől a győztes államok esztelen fegyverkezési őrületében van. Ha idejében nem térnek észre a hatalmak Európa sorsa és összeomlása elkerülhetetlen. Igazságot kell szolgáltatni a legyőzötteknek és az egyenlőség alapján ezeket az országokat is be kell kapcsolni az épitő munkába. Első feltétel a leszerelés. Egyforma becsületességgel be kell szüntetni az egyoldalu fegyverkezést. — Körül-belül ez a MacDonald genfi mondókájának lényege. — Mi pedig szerencsétlen ágyutöltelék és egymásnak ussitható háborus anyag, megjósoljuk, hogy ebből nem lesz leszerelés. Nem pedig azért, mert amit most Genfben nagy bölcseséggel megállapitottak a világromlásáról, azt már tiz éve orditja az utolsó szatócs is. Tehát a leszerelést mint egyetlen mentő körülményt ha akarták volna már megvalósithatták volna a hatalmak. De nem akarták és nem is fogják keresztül vinni. Van nekünk a MacDonaldénál sokkal okosabb, konkretisálhatóbb és eredményesebb javaslatunk a leszerelésre. A következő. A leszerelési konferencia tagjaival személyesen kell végig szenvedtetni egy háboru borzalmait. Nem filmen. A valóságban. Ne is tartson az velük 52 hónapot, csak 52 percet. Egy jó pergőtüz, egy nagyszerü szuronyroham és kézigránát suhany a mélyen tisztelt tagokra, utána egy jótékony gázkura. Aki még megmaradt annak elsőrendü mű ókiszolgálás. Kivenni egy párnak mind a két szemét, levágni a lábát, a karját esetleg a nyelvét. Azután tizenöt éven keresztül kicsepni a tülekedő életbe. Adni havonként nekik 25—40 lej havi nyugdijat, hogy éljenek meg, családostól. Hatnyolc hónapra költségvetési mutatványból beszüntetni nekik ezt a pár lejt is. És kényszeriteni őket, hogy mégis éljenek meg. Valon, csonkán ugy, ahogy kikerültek azon 52 perces bősi kura alól. És azután ismét összehivandó a leszerelési tanács. Bízunk. Tudom, hogy akkor egész biztosan leszerelnek. — Addig nem.

Csikszereda sportváros.

Mit tudtunk eddig Csikszeredáról mi szeredaiak?

Azt, hogy Csikmegyében van a Hargita keletészakkeleti tövében. Emiatt és a tengerszin fölötti 665 méteres magassága miatt nincs itt sem tavasz, sem ősz, hanem csak tél és két-három nyári hónap, amikor, ha nem utazik éjszaka az ember, otthon lehet hagyni a bekecset és a baránybőr sapkát. Azt is tudjuk, hogy van vagy 3000 főnyi lakossága, a közelben egy csomó borvizforrás, ami semmire se jó, mert nincs benne pisztráng, viszont itt van az Olt folyó, amely már többet ér, mert horgászásra és rákászásra kiválóan alkalmas.

Aki még ennél is többet akar tudni Szeredáról, az bizonyára elolvasta a statisztikai évkönyvet, melyben megvan irva, hogy a város nagyon lassan fejlődött. Még 1870-ben is kizárólag deszkafedelü faházacskákból állott a vár kivételével. És azért fejlődött ilyen lassan, mert a helybeli iparos céh nem engedte meg senki idegen ember fiának, hogy a város területén és még egy mértföldnyi körzeten belül ipargyakorlása céljából megtelepedjék. De akadályozta a fejlődést az a sajátságos örökösödési szokás is, mely szerint, ha valaki a szeredai háztulajdonosok közül meghalt és oda a városban nem lakó örökös azonnal be nem ült, akkor a ház a városra szállott, a város pedig azt tetszése szerint elajándékozhatta, de leginkább a tanács tagjainak, vagy azok rokonának.

Azt azonban nem irja a statisztika, hogy a város fejlődésére milyen bénitó és sohasem gyógyitható hatással volt az, hogy a vasuti elágazás berendezéseit nem itt, hanem Madéfalván létesitették.

Mi szeredaiak azt is tudjuk, hogy ennek a városnak nincsenek meg azok a feltételei sem, hogy akár iparilag, akár kereskedelmileg is — legalább egyelőre bármiképpen is előhaladást biztositson magának.

Ilyen értelemben nincs is rá szükség, mint városra. Létét talán csak annak köszönheti, hogy mint közigazgatási centrum, az itteni palotákból adminisztrálják a megyét. Talán ezt is csak egy ideig.

Mit tudnak azonban Csikszeredáról a nem szeredaiak?

Ők a hisztórikumokról a fejlődési nehézségekről bizony nem sokat tudnak. Ezért ne is sajnáljuk őket; de viszont tudják, hogy Csikszeredában olyan sportélet folyik, hogy ma már mondhatjuk, hogy nemcsak erdélyi viszonylatban, hanem messze országhatárokon tul is ismertté lett ennek a kicsiny jelentéktelen halálraitélt városkának a neve.

Itt meg kell állanunk egy percre. E sorok irója Pesten diákoskodott. E sorok irója, ki maga is szerette különösen diák korában a sportot bevallja, hogy Csikszeredáról csak annyit tudott, hogy Csikmegye fővárosa és hogy rend. tan. város. És aki nem volt diák, az meg egyáltalán semmit sem tudott róla.

Ma pedig, amikor mindenki sportol, amikor mindkét nembeli ifjuságnak, sőt még idősebb koruaknak is — nagyon helyesen — életszükségletévé vált a sport — ma már nem csak Románia, hanem mint, emlitettem, távoli országokban ugyszólván mindenki tudja, hogy Csikszereda létezik és hogy ebben a városban kiváló sportemberek élnek.

Nem lehet megindultság és büszkeség nélkül napirendre térni azok fölött az eredmények fölött, melyekkel a mi maroknyi csapatunk, a mi városunknak dicsőséget szerzett, mert abból a dicsőségből nekünk is jut, mindnyájunknak jut egy kevés.

Hissen most volt a napokban, hogy Kolozsváron nekem a szeredaiak gratuláltak a jéghokey csapatunk Bukurestben elért sikereihez. És én ezeket a gratulációkat olyan büszkén raktam zsebre, mintha legalább is én magam adtam volna le egy nehány golt. Ez igy is van. Ezért van lokálpatriotizmus. A mindig jelentékeny közönség sportpályáinkon, melyet soha sem kell fiatal hölgyekkel és urakkal sulyosbitott házhoz szállitott meghivókkal odacsalogatni, mert magától is odamegy, a lelkes biztatások csapatunk kedvelt tagjai részére, a zugó tapsok mind-mind annak a jele, hogy nem csak szeretjük a sportot, hanem igen is részesei vagyunk annak az eredménynek, melyet csapataink elérnek.

Nem kell azt mondanom, hogy a sportélet mekkora lendületet kapott a háboru után.

A sport valamelyik ágának gyakorlása ma már tartozéka a mindennapi életnek. A mai ifjuság rájött arra, hogy szép az élet akkor is, ha azt nem füstös kávéházakban, borgőzzel telitett levegőben, alkoholos deliriumban élik le és a hajnali mámor nem hajtja ki az uccára cigányostól együtt, hogy annak a kislánynak ablaka alatt beigazolják, hogy csak kizárólag ő a kislány ezen a világon.

Rájött arra, hogy a sportpálya levegője mégis csak jobb a tüdőnek, a training jó az izmoknak és a közönség lelkes óvációja többet ér a pergamentarcu pincér céltudatos hajlongásánál és annak a kislánynak ma már a sportpályán is meg lehet mondani, hogy.... Azt sem kell mondanom, mindenki tudja, hogy semmiféle szórakozási lehetőség nem képes olyan tömegeket magához vonzani, mint éppen a sport. A szinházak, koncerttermek konganak az ürességtől, de egy jelentős sportesemény a társadalom minden rétegéből megszerzi az ő közönségét.

A sport nivellál. Itt nincsenek mágnások, lateinerek és munkások. Csak sportemberek vannak és ezek szeretik egymást a barátságnál is nagyobb szeretettel: a sportbarátsággal. A közönség pedig szereti és megbecsüli őket — a telebarátnál nagyobb szeretettel — a sportszeretettel.

Ne legyünk tehát tétlenek mi sem ezzel a fejlődő sportélettel szemben.

Csikszereda és környéke kiválóan alkalmas arra, hogy egy nagy forgalmu és pezsgő életü sportközponttá váljék, csak a lehetőséget adják meg a kifejlődésnek.

Egy percig sem szabad türnünk, hogy footballcsapatunknak ne legyen még ma sem saját pályája és öltözője és hokey csapatunknak ne legyen saját jégpályája.

Én nem vagyok altruista; a gazdasági viszonyok meg nem engedik meg, hogy mecénás legyek, pedig a sportot illetőleg szivesen lennék. De a sportélet fejlődése energikusan megnöveli az idegenforgalmat. Pénzt hoznak ide, mely végeredményben itt marad kereskedőinknél, szállodáinkban, iparosainknál és vendéglőseinknél. Fellendül a gazdasági élet. Tulozni nem akarok, de nyugodt lelkiismerettel mondom, hogy ennek a városnak semmi más reménye nincs az életben maradásához, mint éppen a sportélet gyorsitott kifejlesztése.

Mint emlitettem, a város geografiai helyzete, tengerszin fölötti magassága, gyógyvizek és fürdők bősége erre már régen predesztinálták, de nem tettünk eddig semmit a fejlődés érdekében.

Én ezen a helyen legelőször is városunk első polgárát a polgármester urat kérem arra, hogy vegye kezébe a fejlesztés irányitását, mert a sportélet fejlesztésével magának a városnak életlehetőségét segiti elő — a mi kötelessége is.

Tegye lehetővé, hogy csapataink saját pályáikon dolgozhassanak. Szerezze meg mindazon kedvezményeket, melyek egy klimatikus fekvésü várost megilletnek. — Lépjen érintkezésbe Csicsó község elöljáróságánál, nyujtson támogató kezet arra nézve, hogy a Hargita-fürdő környéke kényelmes nyári és téli sportteleppé váljon, mert ennél nagyszerübbet ilyen célokra még a képzelet sem tud alkotni.

Másodszor szólok kereskedőinkhez és iparosainkhoz a sportbarátság nevében — hiszen mindnyájan együtt vagyunk a sportpályákon. Arra kérem őket, hogy lehetőleg csak sportembereket alkalmazzanak üzleteikben, vagy iparukban, mert biztositom, hogy ezeknek a fizikumuk erőteljesebb, idegrendszerük nyugodtabb, a munkájuk is megbizhatóbb, mint egy esetleges kávéházazó, vagy korcsmázó segédé. Másrészt a közönség is jobban szereti az ilyeneket és szivesebben megy olyan üzletbe, ahol az ő kedvelt sportbarátja szolgál ki.

Végül a közönséget kérem, hogy támogassa és segitse továbbra is sportvezetőségének nehéz munkáját, mert ez is a célhoz vezető utnak egyik fontos szakasza, hogy lehetővé váljék az a nem is annyira utopisztikus gondolat, hogy Csikszereda sportváros legyen.

Frank Miklós.

Könyvkötészeti munkákat
a legszebb és legtartósabb kiviteliben a legjutányosabb árak mellett eszközöl a
Vákár üzlet, Csikszereda.

GONDOLATOK.

Örömest ócsárolja az ember mások hibáit, de ritkán okul rajtuk.

Aki soha sem volt veszélyben, az még nem mondhatja magát bátornak. *La Rochefoucauld.*

Legyen jó lelkiismereted s örömben nem lesz soha fogyatkozásod.

Ki az igaz s örökkétartó dicsőségre vágyik, a mulandóval nem törődik.

Nagy lelki csendességnek örvend, ki nem gondol az embereknek se dicséretével, se szidalmával. *Kempis.*

Legyen a gazdag a földön a Gondviselés adományainak a szétosztogatója, hogy ugy mondjuk, az Ur — tisztartója. *Szent Vazul.*

A szegény az, aki tartja a kezét; de Isten az, aki elfogadja az adományt, amelyet a szegénynek adsz. *Szent Chrysostom.*

A magyar egységért.

Itt Csikban nem kell magyarázatot tartani az Országos Magyar Párt szervezetéről. Tudja mindenki, hogy a kisebbségi magyarságnak egységes mentsvára, amely visszi az uj hazába került romániai magyar népnek nehéz nemzeti küzdelmét. Azt is látja minden gondolkozó egyede e fajnak, hogy időnként megpróbálkoznak itt is, ott is ennek az egységes szervnek a megbontásával. Alig multak el esztendő, hogy ne kisérleteznének az egység felrobbantásával.

Legutóbb ismét az Udvarhelymegyei Magyar Párt körletében próbálkozik ez az aknamunka. Az Udvarhelyi Magyar Párt tagozata ezen elinditott aknázó törekvésekkel kapcsolatosan körlevelet bocéjtott ki a magyar néphez, amelyet nekünk is megküldöttek. Olvassuk el, meritsünk abból mi is bizalmat, fegyelmet a Magyar Párt iránt. Tanuljuk meg, hogy egy nép nemzeti küzdelmének erejét és sikerét az egységének megbonthatatlansága jelenti.

A körirat szövege.

Aki a Romániához szakitott magyar nemzetrész 14 éves kisebbségi sorsát figyelemmel kisérte, tudja, hogy a Magyar Párt nem csupán a napi politikát szolgáló szervezet, hanem ennél sokkal több a romániai magyarság nemzettársadalmi szervezete. A nemzeti életnek a nemzeti jogok adják meg a tartalmát s minthogy a Magyar Párt a nemzeti jogok elé hető legteljesebb menny ségéért küzd, ezé t küzdelme nem politikai, hanem nemzeti küzdelem. Ez önvédelmi küzdelem terjedelmét és eszközeit a törvényesség, a becsület és a nemzethűség határozzák meg.

Ennek a küzdelemnek élén a nemzet legjobbjai állanak. Történelmi nevek hordozói, akik tudják, mivel tartoznak a multnak és mit vár tőlük a jövendő. S a vezérek mellett ott állanak a dolgozó társadalom más osztályainak képviselői az eke, az iparos szerszám és a toll munkásai: a munka születetett emberei. A küzdelem céljánál nem mandátumok, nem hivatali állások, nem az egyéni életnek kikunyorált vagy kihizelgett apró előnyei vannak kitüzve, hanem nagy, nemzeti eszmény k elérése: namzeti nyelv, nemzeti iskola, egyenlő közteherviselés, a magyar ifjuságn k a közpályákon való elismerése és boldogulása, a gazdasági előhaladás és népjólét, röviden: a napsugaras nemzeti élet.

E nagyszerű cél elérésének azonban egy feltétele van: a nemzeti egység.

És éppen ezt az egységet furják tizennégy esztendő óta a nemzetárulás férgei. A nemzet renegátjai mindent megpróbáltak, hogy még egy „magyar" pártot tudjanak csinálni, nemzetrontó vállalkozásainak szebbnél-szebb neveket adtak, elnevezve azokat Néppártnak, Székely demokratapártnak, Gazdapártnak, Gazdasági Szövetségnek — csakhogy két táborra szakitsák a magyart.

Most ujabb akciót inditottak, ujból pártot szerveznek. Titkolják ugyan a politikai célt, sőt azt mondják, hogy szervezkedésük csak gazdasági jellegű, de ugyanilyen szervezkedésben kötötték politikai paktumot egy politikai párttal a legutóbbi választásokra. Sőt az is letagadhatatlan tény, hogy eddig minden választáskor politikai szolgálatokra kinálták fel magukat és az is tagadhatatlan, hogy minden kormány el is fogadta és fel is használta szolgálatukat —: a magyarság küzdelmének a gyöngitésére.

Mi a célja tehát politikai szervezkedésüknek? A magyarság részére akarnak-e több jogot követelni, mint a Magyar Párt? Hisz erre éppen nem lehet reményük az egységbontással. Nem, nem többet akarnak ők követelni, mert akkor nem támogatnák őket a kormányok. Az ő hivatásuk és szerepük nem a jogok kikövetelése, hanem a lemondás és az ékverés.

Ilyen párt'a a romániai magyarságnak nincs szüksége és jósan gondolkozásu magyar ember nem hagyja ott a Magyar Pártot, es k azért, hogy beléphessen egy más pártba, amelynek a magyarság általános nagy érdekeihez semmi köze nincs.

Légy résen.

A „Csiki Lapok" rövid hirben beszámolt már a csikszeredai cserkészcsapat megszervezéséről. Örömhir, értékes esemény volt ez. Nem szabad egyszerűen napirendre térni felette. A közönségünknek ismernie kell lényegében ezt a példás világszervezetet a gyermeki test és lélek harmonikus képzésének ezt a nagyszerű neveló eszközét. Ismernie kell, hogy támogatni tudja, hogy lelkesedéssel vegye körül azt a cserkésztábort, amelynek fegyelmében, törvényeiben ujjászülettek a csiki gyermekek.

A cserkészet alig 26 esztendős multra tekint vissza. Baden Powell angol táborok kezdeményezte, aki 24 fiatal gyermekkel tábort ütött egy lakatlan kis szigeten — 1907 augusztusában. Ott külön törvények szerint folyt a munka, a játék, a tábori életnek fegyelmező menete. És ebből az egyszerű kirándulásból alig pár esztendő alatt hatalmas világszervezet lett, amelybe belekapcsolódott minden kulturállam nevelési rendszere.

Ma látjuk, hogy a nemzetek életében a cserkészet hová nőtte ki magát. Milyen fontos államépitő erő lett a cserkésztörvény, amely egyszerűségében, tisztaságában a leggyönyörübb emberi lelket képzi ki és a legidealisabb társadalmat épiti meg. Mindezt a gyermeken keresztül. A kicsiny, nagy karimás kalapu, zöld inges gyermeken keresztül, akit zsenge korában táborba fognak. A tábori élet millió szépsége, a madár dal, a patak csobogás a cserkész nevelője. A játék, a fegyelem, a szórakozás, a munka, a tanulás, a kötelességteljesités váltakozó ritmu a neveli bennük a jövő társadalmának legértékesebb alapjait.

A cserkész a próba idejének eltöltése után vétetik csak fel a szervezetbe. Addig mindenképpen méltóvá kell váljon a cserkésznév viselésére. Amikor ez az idő eltelt, semmi kifogás ellene fel nem merült, vizsgát tesz a próba cserkész és leteszi az ünnepélyes fogadalmat.

„Fogadom, hogy hiven teljesitem kötelességeimet, a melyekkel Istennek, hazámnak és embertársaimnak tartozom. Minden lehetőt megteszek, hogy másokon segitsek. Ismerem a cserkész-törvényt és azt mindenkor megtartom".

A cserkész-törvény pedig a cserkész napi munkajának alapja, életprogramja. A beöltözteténtől kezdve ezzel ébred és fekszik a cserkész. A táborban és társadalomban ezerint cselekszik. Ez a törvény a cserkész tizparancsolata; napi imádsága:

I. A cserkész egyenesalelkü és feltétlen igazat mond.
II. A cserkés hiven teljesiti kötelességét.
III. A cserkész, ahol tud segit.
IV. A cserkész más kkal szemben gyengéd, magával szemben szigoru
V. A cserkész minden cserkészt testvérének tekint.
VI. A cserkész szereti a természetet, jó az állatho z és kiméli a növényeket.
VII. A cserkész felebbvalóinak jó lélekkel és készségesen engedelmeskedik.
VIII. A cserkész vidám és meggondolt.
IX. A cserkész takarékos.
X. A cserkész testben és lélekben tiszta.

A fogadalom és cserkész-törvény tehát tökéletesen megjelöli azt az ideális utat, amelyen ez a mozgalom halad világhódító sikerein.

Ha feltünnek uccáinkon ezek a kis széleskalapu, sö'dinges csapatok fogadjuk nagy szeretettel. Lássunk mindegyikében egy kis hőst, öntudatos embert, akiknek lelkivilágában a szebb és boldogabb jövendő lehetőségeit épitgeti a cserkészet. Tekintsünk boldogsággal és bizalommal a zöld ingre, mert alatta a cserkész, jóttevő szive van kiképzés alatt. Csodáljuk meg és komolyan értékeljük meg e kis csapatok minden lépését, mert utjuk a legszebb emberi jellem és lelkület megszerzése felé halad. Tekintsünk hálásan ez ifjuságt szervezet minden megnyilatkozására, mert gyermekeinket kész emberként kapjuk onnan vissza. Emberként, akit a cserkészet szellemileg, fizikailag felkészitett az élet küzdelmeire. Felvérteste őket a türés, a megpróbáltatások viselésének, a kötelességteljesitésnek erényeivel.

Cserkész szivvel kivánok „jó munkát", arra a vállalkozásra, amely ifjuságunkat a táborba beszerveste. Legyen Isten áldása azon a nemes törekvésen, amely megbecsülhetetlen értéket jelent gyermekeink nevelésében.

Zászlószentelő és tagavató ünnep.

Mire e sorok napvilágot látnak a széthordott izléses kiállitásu meghivók városszerte hirdetik a Kolping-fiúk eléggé nem dicsérhető megmozdulását. A március 19-iki vasárnap ennek jegyében folyik le méltó keretek között.

D. e. 1/4 10 órakor a zászlóanyák: Dávid Alajosné, Dóczy Jánosné, dr. Hirsch Hugóné, Holló Gáborné, Pál Ignácné és Pál Lajosné; a koszorus lányok: Albert Piroska, Baczoni Manolka, Biró Totyó, Dóczy Margit, Farkas Emmus, Fülöp Irénke, Hajdu Lenke, Jakab Rózsika, Mezey Berta, Pototzky Olga, Pototzky Teréz, Schmidt Irénke, Szopos Mariska és Rózsika, nem különben a Kolping fiúk a plebánia [illegible] termében gyülekeznek, hogy a papsággal és [illegible] Bálint Lajos nagypréposttal ünnepélyesen vonuljanak be a plebánia templomba. A 1/2 10 órás ünnepélyes szentmise előtt a zászlószentelés felemelő aktusa fog végbemenni. Evangélium után Főtisztelendő dr Csiszek Lajos ünnevelő igazgató intéz buzditó beszédet az egylet tagjaihoz. Ezt követi a tagavatás az eskütétellel. Szentáldozáskor legelőbb a zászlóanyák, koszorus leányok és a legényegyleti tagok veszik magukhoz a lelketerősitő Szent testet. A pápai himnusz elénekelésével záródik le az ünnep egyházias része. Ezután a Kolping-fiúk zászló alatt vonulnak a zászlóanyák és koszorus lányok kiséretében az otthonba, hol a rendezőség villásreggelivel várja.

D. e. 1/2 12 órakor a közbirtokosság székházának nagytermében diszgyülés lesz a következő müsorral. 1. Kolping-induló Stadtler József brassói karnagy átirásában, énekli az egylet férfikara Szabó Elek kántor vezényletével. Két élőképben bemutatásra kerül az egylet célja és szelleme. Bálint Vilmos cs kezenttamási plébános „Dunegazdag" c'mű bibliás szinjátéka előtt szerző prológust mond. Az esti előadásra belépti-dij nincsen s csupán a müsor megváltása kötelező.

Az egylet vezetősége meg van győződve arról, hogy a szebb és értékesebb jövőt munkáló fiatalságunknak fáradságos munkáját nemcsak városunk, de a szomszédos községek müvelt lelkü közönsége meg fogja pártolni. Legyünk tehát ott mindannyian.

A „CSIKI LAPOK" TÁRCÁJA.

Pár ibolyaszál egy frissen hantolt sírra.

Mayer Antal volt apostoli kormányzó, megboldogult főpap váradi sirján, még nem hervadt el a sok élő virágkoszoru, engedd meg, jó Atyám, hogy nemes lelked gyönyörü tetteiből, soha el nem muló örökzöldjéből s a hálás emlékezés ibolyaszáraiból én is fonjak-füzzek egy kis csokrot s szerényen odahelyezzem a fejfádhoz, hogy a nagy tanács angyala minél előbb észrevegye, meglásse. Tiéd az, jó lelked virágoskertjében nyiladoztak-illatoztak, köszönöm, hogy módot alkalmat adtál, hogy oda betekintsek, meglássam.

Mayer Antal talpig-becsületes ember, izig-vérig pap volt, szive volt a szegényekhez, lelke a bünökhöz. Léptennyomon jelét adta ennek. Többször megkért, hogy egyházmegyéje különböző plebániáin tartsak szentmissziót. Restaurare rumia in Christo — mindent megujitani Krisztusban, ez volt a főelve, ezért mindenre képes volt, mindent meg tett, igy rajongott a misszióért. Azt hiszem kormányzósága alatt bontakozott ki s jutott diadalra a b. e. Bielik Imre püspök kezdeményezésére beindult missziós mozgalom, a háboru utáni lelki reneszánsra, ujjászületés.

1. Nagyváradon az olaszi templomban 1927 október hó 23-tól 30-ig tartottam misszió t Főtisztelendő Dr. P. Imets Károly, jelenlegi tartományfőnökömmel. Minden esti beszéden megjelent udvartartásával, végig hallgatta türelemmel s példás buzgósággal a sokszor ötnegyedórás misszió-beszédeket. A káptalan tagjai is részt vettek, köztük a nagy magyar történelemtudóssal, Dr. Karácsonyi Jánossal. Ilyen példák után a siker nem maradhatott el. Ez a mindennapi megjelenés Mayer Antalnak óriási áldozatába került, ez azt jelentette, hogy éjszaka kell kipótolni az elmaradt munkát. Kérésem megtette, csak az isteni ügy győzedelmeskedjék. Qualis rex, talis grex. Amilyen a pásztor, olyan a nyáj. Meglátszott is.

2. Megkért, hogy a 11 klm. távolságra eső Bihar községben is tartsak missziót 1927 november 5-től 11-ig. Olyan meggyőzően tudott kérni, hogy lehetetlen volt nemet válaszolni. Akkor ismertem meg az áldott, jó Jávori István plebános s gyermekszivü Gebhardt Zoltán patikus barátaimat, kik csak néztek egy nagyot, mikor minden este behajtott egy autó rajta papok, Mayer Antallal az élen. Vajjon kinek szól ez a megtiszteltetés?, láttam a hivek arcán a kérdést. Azonnal a templomba ment papjaival s részt vett a misszión, azután azonnal visszatértek Váradra. Mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lelkek hozzá visszatérjenek. Talán a 2., vagy 3. napon az esti beszéd alatt tüzet jelzett a harang. Mayer beszéd után azonnal érdeklődött, hogy kit ért kár. Ötszáz lejt hagyott a plebánosnál s meghagyta, hogy másnap közölje, hogy mi történt, mennyire van még szükség, mert nem szeretné, ha amig az illető templomban volt, ilyen csapás érje. Azonban elenyésző volt a kár, egy juhásznak kis akolja égett le. — Ilyen szive volt a főpapnak!

3. 1929 nagyböjtjében március hó 9-től 14-ig Hegyköztöttelekre voltam meginvitálva. Nehezen sikerült elmennem, alig engedtek el plebániamtól, a Hildagárcából püspöki elöljáróságom, de Mayer Antal nem olyan ember volt, hogy az akadálytól megijedjen, irt, kért Szatmártól s Provinciálisomtól. A misszió végére hát kit látnak a szemeim megjelenik Nagyvárad főpapja segédletével. Ünnepélyes nagymisét mond. Prédikációmban fájdalmasan hallgatja ott a stallamban, mikor szomoruan kijelentettem, hogy az egész falu megtért, csak még három bünös nem, egy fiatal férj s két öreg. Vázoltam, hogy a községet valami baj éri, ezek lesznek a felelősek, mert Isten sokszor a kevés rosszért a sok jót is bünteti. Ki gondolta, hogy mig én ezeket mondom, Mayer Antal kormányzó ur lelkében milyen gondolat-terv fogamzott meg. Beszéd után bemegyek a plebániára, hivatja a papot s kérdezi, hogy hol laknak ezek a keményfejüek. Kocsijába befogat, a kormányzó, a plebános s én megyünk felkeresni egyenként a bünösöket. A kocsi egyik kereke véletlenül az árokba kerül, kiszállunk s maga Mayer is segiti tolni a jármüt, ruhája bepiszkolódik. Sebaj, csak menjünk, hogy el ne késsünk. Bemegyünk a fiatal gazdához. A kormányzó kéri, hogy ne hozzon szégyent a falura, gyönjék meg. Eleinte vonakodik. Kifogásolja, hogy a pásztor keményen beszélt a férfiaknak. Mondja, kérdi Ő, jobban szerette volna, ha felesége előtt beszélt volna olyan keményen? Miért nem engedett be a nők beszédjére? Szeretné, ha az asszonyok előtt mosná, szapulná meg a fejét? volt a válasz. Neki meg kell mondani az igazat, ha fáj is, de később gyógyit. Olyan szépen kérte, látszott szemében a lelkekért fájó könny. Maradjon itt a páterrel, mi kimegyünk s szépen intézzék el a lelki ügyet. Ugy is lett. Meggyónt. Mayer áldoztatta meg. A másik kettő már azonnal megadta magát. Az egész faluban az a hir terjedt el, hogy ott igazi pásztor járt, ki otthagyja az igazakat s megy a pár elvesztettek után. Mayer Antalnak ilyen volt a lelke!

4. 1927-ben junius hó 16-tól 27-ig Szilágycsehben misszióztam. Közben irtam Váradra, hogy megkezdtem a munkát, ha Méltóságod eljönhetne a befejezésre, ez lenne a fenomenális, de erre nem számithatok az óriási távolság s roppant eltoglaltsága miatt. Még Baumgartner plebános urral, jó, uri házigazdám barátommal beszélgettünk erről, ő azt lehetetlennek tartja. Ekkora áldozatot nem lehet követelni. Közben érkezik a posta: befejezésre ott leszek. Vasárnap kora reggel kellett elindulni, ahogy megérkezett, főpapi mise, beszéd, ebéd után anyák napja, mindjárt misszió beszárás, akkor azonnal haza, hogy az esti órákban haza érjenek. Én hittem, hogy eljön, csak nem mertem mondani. Mert az eddigi tapasztalataim arról győztek meg, ha Isten ügyéről van szó, akkor Mayer előtt nincs pardon, nincs akadály. Ilyen nagy lélek volt ő!

Lehet ezek soha papirra nem kerültek volna, ha az örök Főpap el nem szólitja földi szolgáját beszámolóra. Legfeljebb élőszóval mondogattam volna el okulás-épülés céljából, vagy ha misszióim tapasztalatairól később valami kis brosurát nem irtam volna. De ezt is csak sokkal később. Mert Mayer nagyon szerény ember volt. Megharagudott volna, ha érdemeit felszinre hozom. Azzal vádolt volna, hogy miért akarom az örök értékektől, igazi jutalomtól megfosztani. De most már nem vitakozhat ellene, nem is értok ezzel a megjutalmazásában. Nem azért irom, mivel de mortius insi bene, hanem ha lehull a lepel, lássuk, hogy az igénytelen külső milyen nagy lelket takart.

Emléke legyen áldott, neve érdeme a hivek meleg lelkébe s az Életkönyvébe bejegyezve, lelke éljen az örök Főpapnál berendelve belső szolgálattételre.

P. Réthy Apollinár.

KÜLÖNFÉLÉK.

Miért nem volt áram?

Kérem az történt, hogy illetékes helyen intéskedtek. Intéskedtek pedig olyan formán, hogy március 15-én ne szolgáltasson a városi villanyüzem áramot. És nem is szolgáltatott. Rendben van. Tul vagyunk rajta. Valaki hatósági-busgólkodott. Ennyi az egész. Szóvá sem tennénk az esetet, ha mondjuk a csókáteberkényi csendőrőrs körzetében fekvő villanyáramot termelő szövetkezeten keresztül aggódnak a lelkekért március 15 én. De Csikszereda ugy-e akármilyen kicsi, mégis város. Abban üzemek vannak, amelyek nemcsak március idusából élnek, hanem dolgoznak is azzal az árammal, hogy adót fizethessenek. És mit tetszik gondolni éppen március 15-én is dolgozni akartak. Tehát a panasz nem az, hogy az áramot megvonták az ünnepi szórakozástól, hanem hogy elvonták a munkától. Vagy erőszakosan megakarták ünnepeltetni a szabadság napját? Vagy mire volt jó az egész komédia. Engedelmet kérek olyan borzasztó vidéki basa ise van ennek az egész áramkorfliktusnak. Hiszen ugy-e nem vitás, hogy a rádiót hallgató ember a kulturának bizonyos fokán áll. Az biztos, hogy áram nélkül is éppen ugy tud a szabadságnak, egyenlőségnek és testvériségnek 1848 télvégén Páristól egész Európán végig süvöltő eseményeiről a mai kulturember, mint például a pekingi rendőrfőnök esti sétáiról. Mit ártott volna hát, ha ebben a városban, amely dolgozott március 15-én, egy pár ember mégis bekapcsolt volna egy délelőtti istentiszteletet. Igazán nagy és világrasztó vesszedelem háríttatott el az emberiség feje felől, hogy Csikszeredában az Urnak 1933-ik évében éppen március 15 én „bizalmasan" ráültek a villanygépekre.

A Városi adóvallomások benyujtásának hatarideje folyó év március 18 tól március 28 ig tart. Ezen idő alatt a városi adóvallomások benyujtandók a városi pénztárhoz, mert különben a városi tanács minden alap nélkül kell az adót megállapitsa.

A FŐGIMNÁZIUM IFJUSÁGÁNAK TORNAÜNNEPÉLYE Március 12 én a helybeli róm. kath. főgimnazium ifjusága, Beczássy Zoltán tornatanár vezetésével tornaünnepélyt rendezett. A főgimnázium tornatermében nagyszámu közönség gyönyörködte végig azt a meglepő teljesitményt, amit az ifjusági csapat nyujtott. — Általában az ifjuság fegyelmezettségén meglátszik a fiatal, tevékeny Beczássy tanárnak lelkes munkája. Ennél az intézetnél, ahol a testnevelésnek soha nem volt ilyen tehetséges szakembere, mint Beczássy, ahol évtizedeken keresztül el volt hanyagolva az ifjusági nevelésnek ez a legfontosabb része, csak a látottak után tudjuk értékelni a modern tornának hasznosságát. A torna a szakember kezében fegyelmez, a fejlődő gyermek egész lényét testben és lélekben a legszebb embertipushoz neveli. A gyermeki lélek képzésének általában a torna és a zene a leghasznosabb eszköze. — Elmondhatjuk büszkén, hogy Beczássy és Sarkadi e szempontból olyan értékek a főgimnázium életében, amelyet felbecsülni alig lehet. Mindazt, amit a közönség kapni szokott ettől a két fiatal tanártól, hetekig frappirozza és az érdeklődést vármegyeszerte arra a komoly munkára tereli, amely a gimnázium falai között folyik. — A tornaünnepély ujszerűségei, az ifjuság fegyelmezett produkciói, a rendszeres tornának a gyermekek egész fizikumára rávészett jóleső látványa még mindig lebilincselve tartja a nézőt. Naponkint minden irányból találkozik az ember a csodálatnak, az értékelésnek és komoly megbecsülésnek a visszhangjával, amely az egész intézet nevelési munkájának szól. Jól esik ezt nekünk is elkönyvelni és megállapitani, hogy a csikszeredai róm. kath. gimnázium ma az ország legpéldásabb intézete. Az az ifjuság, amelyet ilyen nevelésben adnak át az életnek, azzal nem fog szégyent vallani sem a szárnyrabocsájtó intézet sem a társadalom.

— **Csikvarmegye prefektusa** hazaérkezett a megyei prefektusoknak március 15-én Bukarestben tartott értekezletéről. A prefektusok részletes tájékoztatót kaptak az 1933—34 évi költségvetések elkészitési módozatairól, amelyeket a legszorosabb takarékossági elveken kell összeállitani. Érdeklődtünk a prefektustól azirán, hogy kormánykörökben él a vármegyék csoportosításának terve, amely Csikvármegyét is felosztatással fenyegeti. A prefektus ur kijelentette, hogy a kérdés jelenleg nyugvó ponton van és egyelőre legalább a vármegyét nem fenyegeti es a vesszedelem.

— **Revizió alá vesszik a csikmegyei földadókat.** Mult számunkban szószerint közöltük Dr. Gyárfás Elemérnek azt a nagyszabásu, az adatok halmazával alátámasztott beszédét, amelyet a Szenátusban mondott el az adótörvény tárgyalásánál. A beszéd tárgyilagos adatszolgáltatás volt a csikmegyei helyzetről. Feltárta a csikmegyei adóztatás igazságtalanságait és rámutatott annak tarthatatlanságára. A pénzügyminiszter részben méltányolva a Gyárfás szenátor által ecsetelt helyzetet, — értesülésünk szerint a csikmegyei legelők és kertek megadóztatására elrendelte az adórevisiót. Éppen ideje volna ha a pénzügyminisster meghallgatná Csikvármegye iparosságának és kereskedőinek is panaszát, akik a tulméretezett adók miatt a teljes vagyoni összeomlásba jutottak.

— **Halálozás.** Özv. Szekeres Istvánné szül. Bara Anna, 70 éves korában, március hó 14 én meghalt Karcfalván. Elhunytban Szekeres István jegyző édesanyját gyászolja.

— **Ártatlanul leütöttek egy bevonuló katonát.** Évről-évre figyeljük a bevonuló ifjuságunkat. Sok mindent le lehet olvasni arról a külső képről, ahogyan a fiatalság viselkedik. Szomoru végignézni azt a duhaj megvadult lelkületet, amelyet a falvak ifjusága felhurcol ilyen alkalommal. Napok óta ez évben sem lát egyebet az ember, mint földig részegedett, éktelenül lármás, a bevonuló szekerek lovait embertelenül hajszoló legényeket. Eltekintve a megbotránkoztató viselkedéstől, a népünk fegyelmezetlenségére, durvaságára következtető lehetőségektől, hátra vannak azok a gyászos tragédiák, amelyeket okoznak ilyenkor a virtuosos pálinkás indulatok. Ma is emberéletet követelt ez a legényeink között divatos bevonulási rendszer. Egy egészen ártatlan fiatal embert ütöttek agyon, minden ok nélkül. Csak azért, mert bevonulás volt. Mert a fejek tele voltak pálinkával. Mert bevonulást el sem lehet képzelni pálinka és emberölés nélkül. Március 16 án a szenttamási bevonulók egyik csoportja összeszólalkozott a somlyói bevonuló legényekkel. A somlyóiak szekerekre szökdöstek és irtóztató iramban Tapiocsa felé hajtottak. A szenttamásiakat mintegy elcsalták a Csedő Imre tapiocsai korcsmájáig, ahol a somlyói legények egy nagyobb csoportja ivott. Itt aztán formális ütközetre került a sor, amelynek sok sebesültje maradt a helyszinen. A szétszaladó legények közül egy pár szenttamási befutott a községháza udvarára, ahová a somlyóiak közül többen követték. És igy történt, hogy az egészen megvadult legények itt szembe találkoztak egy teljesen ártatlan legénnyel, aki éppen látogatóban volt azon az udvaron lakó rokonánál, s akinek semmi köze nem volt az előzményekhez. Az ajtón gyanutlanul kilépő Benes József jenőfalvi legényt, az udvarra berohanó Sorbán Károly csögödi és Váncsa István somlyói legények ásókkal pillanatok alatt agyonütötték. A szerencsétlen, jóravaló legény, szüleinek egyetlen gyermeke, kórházbaszállitás közben meghalt. Érzik-e ezek a legények, ha majd kijózanodnak, hogy mit követtek el. Testvért ölték. Minden ok nélkül kivégeztek egy ártatlan legényt, szüleinek minden támaszát és reményét.

„Tejes-Franck"-nak

nevezik a takarékos háziasszony

új kávéitalát!

1—2 evőkanálnyi „Valódi Franck"

egy liter forró tejbe morzsolandó.

Keverés közben újból felforraljuk

és végül leszűrjük. — A

„Tejes-Franck"

egészséges,

ízletes

és...

olcsó!

— **Eljegyzés.** Dr. Nuridsány József orvos eljegyezte Zakariás Ibit Csikszeredában.

— **Letörlik a postaladat.** Valaki külföldön megfigyelte azt, hogy a levelkiszedő, miután elvégezte hivatalos funkcióját, elővett egy rongyot és szépen megtörölgette a levélszekrényt. Ezt a semmitmondó megfigyelését megirta ujságba és gyönyörü következtetéseket vont le a rendről, pontosságról. Én is elolvastam valahol. Addig nem is törődtem az uccának e fontos tartozékával. Az olvasmány után természetesen naponként megakadt a szemem minden levélszekrényen. Megállapitottam, hogy nálunk ez a törölgetés nem divat. Nem mondom, hogy ennél sürgősebb tennivaló nem akadna ebben az országban, de arra gondoltam, hogy milyen egyszerü dolgokkal lehet a polgár szemében jóleső, pontosságra, bizalomra irányuló hatásokat produkálni. Letörlik a postaládát. Ez az egész. Egy rongy kell csupán üzleti befektetésnek. És milyen busásan jövedelmez a postának, mint közintézménynek a számára abból a bizalomból, amellyel az emberek ma olyan szükmarkuak.

— **Arany János emlékünnep a róm. kath. főgimnáziumban.** Főgimnáziumunk tanári kara és ifjusága Arany János halálának 50 éves fordulója alkalmából, az intézet tornacsarnokában 1933 március hó 25 én (szombaton) d. u. 6 órai kezdettel emlékünnepet rendez a következő müsorral: 1. Rachmaninof: Prelude; előadja a városi zeneegylet zenekara. 2. Arany J.: Epilogus; Szavalja Barics Dénes V. o. t. 3. Pósa—Lányi: Petőfi (az ifj. dalosverseny kötött müve); előadja az ifj. énekkar. 4. Arany életéről és költészetéről megemlékezik Albert Vilmos főgimn. tanár. 5. Petőfi Szalontán, egy felvonásos; előadják a tanulók. 6. Arany J. kisebb verseiből szavaltatnak. 7. Demény: Szerenád; előadja az ifj. énekkar. — 8. Arany J.: A fülemile; szavalja Kósa Árpád IV. o. t. 9. Castaldo: Induló; előadja a városi zeneegylet zenekara. Erre az ünnepélyre az érdeklődőket s az intézet barátait tisztelettel meghivja az igazgatóság. Belépti dij tetszés szerint.

— **Nyilatkozat.** Férjem tragikus halála alkalmával a rendőrség lakásomat hivatalból helyezte sár alá. Kötelességszerűen teszem ezen nyilatkozatot, miután nem felel meg a valóságnak az a kósza hir, hogy Szvobnda Miklós ur vétette volna sár alá a lakásomat. Csikszereda, 1933 március hó 18.

Özv. Bléss Károlyné.

— **A piaci helypénzek szabályrendeletét** Csikszereda városi tanácsa egyik előbbi ülésében módositotta s abban a jelenlegi helypénzek redukálását határozta el. Felhivjuk a vásárra járó közönség figyelmét, hogy ezen módositott szabályrendelet csak a felsőbb hatóságok jóváhagyása után lép életbe. Addig is amig ez meg nem történik, addig még a régi szabályrendeletben megállapitott taxákat kell fizetni a placon.

— **A Kath. Népszövetség ujtusnádi tagozata** március 12-én, a mult vasárnap d. u. igen sikerült ismeretterjesztő előadást rendezett az iskola nagytermében. Kedves Péter plebános felkérésére Antal Áron főgimn. tanár a szociális kérdésről tartott előadást népies, egyszerü modorban, különösen felhiván hallgatói figyelmét arra, hogy a szélsőséges áramlatok csábító és izgató jelszavaiznak fel ne üljenek; Utána László Ignác hittanár beszélt a családi nevelésről. Mindkét előadó okos, felvilágositó, irányitó gondolatait a termet szufolásig megtöltő hallgatóság végig fesült figyelemmel kisérte s előadásuk végén lelkesen megtapsolta.

— **Törvényszéki hirek.** Drasoveanu János közismert autótolvaj felett itélkezett a napokban a helyi törvényszék, akit Csikszeredában tartóztattak le. A törvényszék Drasoveanut 1 év és 8 hónapra itélte.

Lukács Tamás szárhegyi gazda a tehenét a mult nyáron tilosban legeltette. Szabó Antal határőr felszólitotta, hogy a tehenet hajtsa el onnan, mire Lukács tettlegességre vetemedett az őrrel szemben. Hatósági közeg elleni erőszak miatt a törvényszék most vonta felelősségre Lukács Tamást, akit 10 napi elzárásra és 500 lei pénzbüntetésre itélt.

Fejér Dávid remetei 22 éves kovácsot hamis 100 lejesek gyártásáért 6 hónapi foghásra és 1000 lei pénzbüntetésre itélték.

Salamon József csobotfalvi erdőőrt, aki Nagy Ignác menasági gazdának a lábába lőtt, 15 napi foghásra itélték.

— **Csikszereda város közgyülése.** A városi tanács folyó évi március 21-én d. u. 3 órakor tartja az 1933—34 évi költségvetést tárgyaló közgyülését.

— **Ismet verekedett a csikszentgyörgyi erdőpásztor.** Rusu Spiridon csikszentgyörgyi erdőpásztor ismét hallat magáról. Köncse István 18 éves legényt puskatussal agyba-főbe verte. Rusu erdőőrnek ez nem az első esete, amikor visszaélve hatalmával kegyetlenül, véresre veri az embereket. A hatóságok figyelmét már felhivtuk Rusu ur vitézi hajlamaira. Nem nagyon látszik, hogy lelkükre vennék ezeket a tulkapásokat.

— **Az Ellenőr uj számának érdekességei.** Egy csomó érdekes cikket és tudósitást közöl Tóth Sándor politikai, kritikai és közgazdasági lapjának, az Ellenőr-nek uj száma. Főbb tartalmából kiemeljük: Kialakul a kisebbségek jövője. Javaslatunk a magyar és román szinházak együttmüködéséről. Csikországi csokráta. A pénz esete a feketeszesszesekkel. Az elfogalt Tuffil. A cukorkartell 25 millióért vette meg a freidorfi gyár füstjét. Nálunk még olcsó a villany? Büszkeségünk Titkos Ilona. Ismét kávéház lesz a Marmorosch bank helyén. Magas CFR politika. Régi levelesládákból stb. Rendkivül gazdag és minden kereskedőt, iparost, gyárost, üzletembert érdekel a lap nivós közgazdasági rovata. Az Ellenőr kapható az egész országban, ahol ujságot árulnak.

— **Dinamitot loptak.** Popper mérnök a balánbányai résmüvek igazgatója jelentést tett, hogy az üzem raktárából nagyobb mennyiségü dinamitot loptak el. A hatóságok nagy apparátussal fogtak a nyomozáshoz, mivel valószinünek látszott az a feltevés is, hogy rendbontó bünös kezek vitték el a dinamitot. A nyomozás gyors eredményhez vezetett. A kihallgatott munkások közül Bogye Mihály első pillanattól feltünő idegességgel viselkedett. Amint a gyanu ráterelődött, azonnal bevallotta, hogy Lázár nevü öccsével lopták el a dinamitot, amelyet kőrobbantáshoz akartak használni. Bogye Mihályt és Lázárt átadták az ügyészségnek. A dinamit hiánytalanul megkerült.

— Köszönetnyilvánitás. Felejthetetlen férjem és édes apánk elhunyta alkalmából Drócsa Imre nemes megemlékezéséért, valamint a jó ismerősök és rokonok részéről megnyilvánult részvétért ezuton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Kovács Zsigmondné és gyermekei.

— **Bicskázás — egy szál fa miatt.** A bánkfalvi közbirtokosság erdejéből ellopták Szabó Ferenc 50 éves bánkfalvigazdának egy szál fáját. Szabó a fa ellopásával Turi Gergely 20 esztendős legénykét gyanusitotta. Egy korcsmai mulatozás után ittas fővel kitámadta a fiatal legényt és leszurta. Turit a csikszeredai kórházban ápolják, mig Szabót beszállitották az ügyészségi foghásba.

— **Az állam kinostári jegyekkel fizeti a tartozásait.** A képviselőház szerdán letárgyalta az állam tartozásainak likvidálásáról szóló javaslatot. Az előadó kifejtette, hogy az adótartozások kompenzálására kibocsátandó bónok csakugyan nem ideális megoldás, de erre az átmeneti intézkedésre szükség van. Viller képviselő előadta, hogy általában kisebbségi vidékeken gyakori, hogy az emberek az adóikat rendesen fizették, ellenben az állammal szemben nagy követelések vannak. Ezeken nem segit a bonok rendszere. — Végül Madgearu beszélt a javaslat mellett, amelyet a Ház általánosságban elfogadott.

— **Elkészült a terv az iskolák 14 százalékos községi segélyeinek felosztásáról.** Gusti miniszter és Sarbán kisebbségi államtitkár tanácskozásai a felekezeti iskolák szubvencióit ügyében befejeződtek és a következő határozatokat hozták: A községi költségvetés 14 százalékából minden község köteles kétharmadot minden körülmények között elemi népiskolák céljaira adni, még pedig a tanulók száma szerint arányosan felosztva ezen összeget az összes állami és nem állami iskolák között. Az egyharmad részt csak akkor köteles kiadni, ha az iskoláknak különösebb rendkivüli szükségük lesne reá.

— **Olvasóink** becses figyelmét e helyen is felhívjuk, az országszerte ismert HEINRICH FRANCK SOEHNE S. A. R., BUCURESTI—BRASOV cég, hirdetés sorozatára.

Vidám szöglet.

Igen egyszerű.

— De emberfia! — kiált az egyik — mit is csinálsz te tulajdonképpen, hogy ilyen kövér vagy?!

— Semmit! — feleli a másik.

Sajnos.

— Ezek az ön köhögései nekem nem tetszenek.

— Sajnos, másikkal nem szolgálhatok.

Parasztі elővigyázatosság.

A parasztfeleségéhez (miközben először mennek szinházba). Csak pakolj fel még egy kenyeret és egy jó darab szalonnát, mert ennyi nőm lesz ölég!

Feleség: De mire köll az embör?!

Parasztі: De nézd már, itt a papiroson irva vagyon, hogy a második és harmadik felvonás között két teljes nap mulik el.

KÖZGAZDASÁG.

Megérkeztek az állami mének.

A mezőgazdasági kamara közvetitésével a következő községekbe érkeztek állami mének a fogarasi ménteleprő!:

Csatószegre 2 nonius, Szentmártonba 2 nonius, Csikszeredába 1 angol félvér, Karczfalvára 2 lipicai Szentdomokosra 1 lipicai, Gyergyószentmiklósra 1 angol félvér és egy lipicai, Tölgyesre egy angol félvér és egy lipicai. A fedeztetés dija 50—80 lei

Hogy a mének után minél jobb eredmény legyen elérhető a gazda közönség figyelmét a következőkre hivjuk fel:

Csak akkor várható eredményes fedezés azaz fogamzás, ha a kanca ivarzik vagyis sárlik. A sárlás tüneteit minden gazda jól ismeri. Kisérő tünetei ezek, annak a folyamatnak, mikor az érett pete a petefészekből leválik és a méhbe vándorol és tart 9 napig Csak ezen 9 nap alatt lehetséges eredményes fedezés. A közönségesen elterjedt balhiedelemből, hogy minden 9 nap kell a kancát a ménlóhoz vinni, csak ez a kilences szám marad meg, de ez is csak abban a formában, hogy a sárlás tart 9 napig és 3 hetenként ismétlődik.

Még egy kilenc napos dátum nagyon fontos és ez a csikózás után való kilencedik nap, mikor a vemhesség után az első sárlás lép fel. Ilyenkor szokott legeredményesebb lenni a fedezés.

Ha tehát okszerűen akarunk eljárni, akkor a sárlás kezdetén az első vagy második napon visszük a kancát a ménlóhoz; ha a kanca felvette a mónt ugy a sárlás 4-ik napján tehát az első fedezés után 2—3 nappal ujra elvisszük a kancát próbára, ha felveszi a menlovat, ujra megfedeztetjük.

Az egyik sárlás kezdetétől a másikig 21 napos az időköz. Ha tehát az első két fedeztetés után a sárlás időszaka ujra elérkezik, ha nem is mutatkoznak az ivarzási tünetek, a kancát ujra elviszük a ménhez próbára s amennyiben felveszi a mónt a fenti módon és időközben 2 izben ujra megfedeztetjük.

Ha a régi módot azaz a 9 naponkénti fedeztetést tartjuk be, azt érhetjük el, hogy a már megfogamzott kanca a fedeztetés következtében a magzatot elveti, a mi tekintettel a magzat kicsiségére teljesen észrevétlen marad.

Összegezve az elmondottakat: a sárlás 9 napig tart és 21 naponként ismétlődik. Fedeztetni csak a sárlás 1. és 4. napján okszerű.

Vogel Jakab,
állategészségügyi felügyelő.

A szálas takarmányféleségeknek

füllesztése, pácolása, savanyitása és a takarmánynak ily módon való feletetése Csikmegyében még teljesen ismeretlen. A gazdák egyáltalán nem gyakorolják, pedig a szarvasmarhák nagyon gyorsan megszokják és szivesen eszik a helyesen savanyitott takarmányt. Az emésztő szervek (gyomor és belek) könnyebben tudják emészteni, jobban fel tudják dolgozni, tehát jobban is ki tudják használni annak tápértékét. Az állator — igy takarmányozva — kevesebbel, gazdaságosabban teleltethetők ki, mert minden szálas takarmányt fel lehet használni, fel lehet teljesen etetni s ezzel tetemes takarmány megtakaritást érünk el. E hármas hasznositás már maga megérdemli, hogy a csiki gazdák is kezdjenek foglalkozni a takarmányok mesterséges erjesztésével, mesterséges savanyitásával.

A „Drumul Nou" cimü mezőgazdasági szaklap es évi 3-ik számában Cucec (Kucsek) István csernovicmegyei gazdálkodó a szálas takarmány savanyitásának egy igen egyszerü eljárási módját irja le, mely eljárást röviden az alábbiakban ismertetek:

Cucec gazdálkodó a savanyitás céljára egy ládát használ, amely 2 méter 25 cm. hosszu, 75 cm. széles és 1 méter 50 cm. mages. A láda keresztben 2 választófallal 3 egyenlő részre van osztva. Láda helyett ugyan ilyen 3-as beosztással cementfala gödröt is lehet használni. Ez a nagyság 10 drb nagy szarvasmarhának elegendő.

A szarvasmarhák élelmezésére busa, ross, árpa és sab polyvát kever össze szecskázott szalmával és kevés szecskázott szénával. Az összekevert mennyiség együtt körül-belül 50 kilé sulyt nyom. Miután az egészet jól összekeverte, 6—7 liter vizzel megöntözi és ujból jól összeelegyiti. Az igy összeállitott keverékkel (áztatott) első nap megtölti a láda első rekeszét, 24 óra mulva ugyan igy a második rekeszt és ismét 24 óra mulva a harmadikot is. Mikorra a harmadik rekesz is megtöltődik, akkorra az első rekeszben levő takarmány már jó, kellően megsavanyodott, kész a feletetésre. Óamagában 50 fokra melegedett fel, szaga kellemes, miért is az állatok — a fejős tehenek is — jó étvágygyal eszik.

A láda kiürült szakaszát még aznap ujra kell tölteni, hogy etetésre mindennap legyen meg a 2 napon át savanyodott takarmány.

A savanyitó edényt nem szabad az istállóban tartani, mert a savanyodással képződő és felszálló gőzök megtöltik az istállót s akkor az állatok étvágya elmegy a takarmánytól és nem eszik meg.

Az eljárás igen egyszerü, a berendezés sem drága. Kézi szecskázót, melyet a gazdák legtöbbje maga készitett, minden faluban láttam magam is. Szecskázóra sincs tehát nagy kiadás.

Lehet kisérletet tenni, annál is inkább, mert a Csernovicból közölt, sovány takarmányféleségekhez mi szecskázott, jó szénát, sarjut, herét, lucernát, dercét, korpát, lisztet stb. kellő mennyiségben is keverhetünk és igy a polyva, szalma takarmány tápértékét az állat hasznositásának megfelelően irányithatjuk, fokozhatjuk, módosithatjuk.

Baka János,
járási főállatorvos.

„A Prof Dr. Páter-féle vese és hólyagbajok elleni tea vesekövemből már nagy mennyiséget eltávolitott és remélem, hogy további 5 doboz elhasználása után egészségem teljesen helyreáll".

Fenti irásbeli elismervényt küldte hozzánk 1927 évi január hó 13-án H. H. ur Bukarestből. Ilyen és számos más bizonyitvány és elismervény feszik előttünk az ország minden részéből, mi egy bizonyitéka annak, hogy ezt a kiváló és régen kipróbált gyógyszert már nagyon sok

vese- és hólyagbeteg

eredményesen használta. Ezen gyógytea használata különösen a következő betegségeknél ajánlható:

Vizelési nehézségek, vesekő, hólyaghurut, hólyagkő, vizkór, hugykő

és minden más hasonló vese- és hólyagmegbetegedéseknél, amelyeket az előrehaladott életkor okoz.

Idejében való használatnál biztos a hatás.

A próbacsomag ára 32 lei 50 bani, a nagy doboz ára 88 lei. Egy egész kurához 3—6 doboz használnak a betegség neme szerint. Kérjen a gyógyszertárban, vagy drogneriában csak az **eredeti Prof. Dr Páter-féle vese- és hólyagbajok elleni teát.**

Ha nem kapható fordujon szonnal'e akatunkhoz: „Csillag Gyógyszertár" Brassó Brașov, Hosszu-utca 5 szám, ahonnan a kivánt mennyiséget postafordultával szállitják.

Kapható minden gyógyszertárban és drogneriában. 5 -

KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Csikszereda és vidéke közönségének szives tudomására hozom hogy férfi-szabó műhelyembe

EGY ELSŐRANGU SZAKEMBERT

alkalmaztam, ki a brassói M. Neumann cégnél több éven át dolgozott s szakmánkban kiváló képzettséggel bir. — **A legolcsóbb áron vállalom:**

FÉRFI ÖLTÖNYÖK, PAPI REVERENDÁK, CIMÁDÁK

kifogástalan elkészitését. Öltönyök javitása, tisztitása és vasalása olcsón és pontosan végeztetnek. Szives pártfogást kér:

Péter Gyula férfi-szabó,
Csikszereda, Gimnazium-u. 100.

Egy üzlethelyiség kiadó
Albert tanár házában.

MODELL KALAPOK

tiz naponként uj formák olcsó árban, megtekinthetők

VENCZEL TANÁRNÉNÁL

Ugyanott készülnek mindennemü női kalapok elsőrendü anyag hozzáadásával. Kalapok átalakitása a legrövidebb idő alatt.

Csikszereda, I. C. Bratianu (Gimnázium)-utca 112. sz., a Sörház közelében.

—6—

Meghivó.

A TEKERŐPATAKI GŐZFŰRÉSZ R.-T.

1933 évi március hó 26-án d. u. 5 órakor tartja

XII-ik évi rendes közgyülését,

melyre a részvényeseket tisztelettel meghivja

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Egy jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelesitő kinevezése s a közgyülés határozatképességének megállapitása.
2. Igazgatóság jelentése az elmult üzleti évről.
3. Felügyelő-bizottság jelentése.
4. A mérleg megállapitása s ugy az igazgatóság, mint felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
5. Kellő időben beadott esetleges inditványok tárgyalása.

Valea-Stramba, 1933 évi március hó 18 án.

Állami osztálysorsjáték.

Régi közmondás:

„Aki mer, az nyer".

Próbálja tehát meg szerencséjét!

Az állami osztálysorsjegy most lezajlott 5-dik osztályu húzásánál, összesen 1.175 000 lei nyeremény jut Csik megye azon játékosainak, akik sorsjegyeiket nálam vettek meg. Ismét bebizonyosodott, hogy a szerencsés számok csak nálam kaphatók, **ne kisérleteszen tehát senki másnál, hanem szerezze be sorsjegyét közvetlenül a forrásnál.**

Akinek ez alkalommal nem kedvezett a szerencse, ne csüggedjen, hanem kisérelje meg ismételten szerencséjét, mert most annál nagyobb esélye van a nyerésre.

Az első osztály húzása 1933 május hó 4. és 5-en.

A nagy kereslet[illegible] tekintet[illegible] siessen mindenki sürgős[illegible] megvenni sorsjegyét, mert a szerencsés [illegible]mok hamar elfogynak. Ne dobja el magától a kínálkozó szerencsét, mert percek alatt milliomos lehet.

Sorsjegyek ára osztályonként:

	egész	fél	negyed	nyolcad
Lei:	1000	500	250	125

Vidéki megrendelők ezenfelül portó költségre Lei 10 — fizetnek. Húzási listák az összes öt osztályra Lei 10.—

Állami osztálysorsjegy Csikmegye intézősége:

Smilovits Márton, Mercurea-Ciuc.

1—

Egy butorozott szoba kiadó, Csikszereda, Városház ucca 40. sz..

Primăria comunei Cozmeni.

Nr. 228—1933.

Publicațiune.

Primăria comunei Cozmeni, **în ziua de 3 Aprilie 1933 ora 10 a. m.**, în localul primariei comunei, prin licitație publică, cu oferte închise vinde 2046 mc. lemne de brad cu prețul de strigare Lei 143267.

Garanția provizorie este de Lei 35817.

Condițiunile pot vedea la Primăria comunei Cozmeni și la Ocolul Silvic Sânmărtin.

În caz de nereușirea licitației, **în ziua de 13 Aprilie a. c.**, în aceasi ora și condițiuni se va ține o licitatie nouă.

Cozmeni, la 8 Martie 1933.

Primaria comunei.

Publicațiune.

Primăria comunei Hodoșa de Ciuc, aduce la cunoștinta generala, ca **în ziua de 7 Aprilie 1933 ora 14**, în localul primariei, va vinde prin licitatie publica materialul lemnos, doborâ de vânt și atacat de bestricuși ce se va marca de Ocolul Silvic Joseni în cantitate de circa 800 m³ din padurea comunala numita Harlagia, situata în hotarul comunei Bilbor.

Ofertele închise și sigilate vor fi insotite de garanta de 5% asupra valorii indicate mai sus.

Pretul incepe la 30 lei m³. Permiseul de explotare și alte cheltuieli priveste pe cumparator.

Condițiunile de licitatie sa pot vedea la primaria comunala în orele de oficiu.

Hodoșa Ciucului, la 14 Martie 1933.

Primar, BATENTIAN.

Szerkesztő Vitéz L. könyvnyomdájában, Csikszeredában.